

Éghajlatváltozás és emberi alkalmazkodás a középkori meleg időszakban

Pappné Vancsó Judit
NYME KTK

Az éghajlatváltozás lehetséges társadalmi hatásaival foglalkozó vizsgálatok egy része a történelmi időkre tekint vissza, és igyekszik megfigyelni, valamint értelmezni a régmúlt társadalmak sikeres vagy sikertelen alkalmazkodási technikáinak jelenkorra is érvényes tanulságait. Az előadás hét olyan térség esetében tárgyalja e kérdést, ahol az ott élő társadalmak életébe feltételezhetően lényegesen beleszóltak a klimatikus változások. Vizsgálatom alapján azonban kiderült, hogy az alkalmazkodásban nem az éghajlatváltozás adott térségre gyakorolt jellege, hanem az érintett társadalom állapota volt a meghatározó. Mindazok a jellemzők, melyek lehetővé tették egy közösség éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodását, a stabil társadalom bázisán jutottak érvényesülésre. A kihívásokra adott rugalmas válaszok, a változó körülményeket követő technológiaváltás, a természeti környezetről kialakított hosszú távú kollektív emlékezet és tudás, az optimális erőforrás-gazdálkodás jól szervezett társadalom hiányában még együttesen sem bizonyult elegendőnek a sikeres alkalmazkodáshoz.